

Ventspilī atklāts Latvijas pirmā admirāļa Teodora Spādes piemiņai veltīts vides objekts

Šodien, 30. jūlijā, Ventspils Ostas ielas promenādē, netālu no prāmju termināļa, svinīgi atklāts Latvijas pirmā admirāļa Teodora Spādes piemiņai veltīts monumentāls vides objekts. Atklāšanas ceremonijā piedalījās Ventspils valstspilsētas domes priekšsēdētājs Jānis Vītolīņš, vides objekta autors tēlnieks Kristaps Gulbis, valsts un pašvaldības pārstāvji, kā arī citi goda viesi.

Pasākuma muzikālo noformējumu nodrošināja pūtēju orķestris “Ugāle”. Jaunais mākslas darbs papildina Ventspils pilsētvidi ar nozīmīgu kultūrvēsturisku akcentu, godinot izcilu ventspilnieku, Latvijas Kara flotes pirmo admirāli un komandieri.

Teodors Spāde dzimis Ventspilī zvejnieka ģimenē. No zēna, kura bērnība aizritēja jūras krastā, viņš kļuva par pirmo latviešu tautības admirāli un Latvijas Kara flotes komandieri, sniedzot būtisku ieguldījumu Latvijas jūras spēku izveidē un attīstībā. Viņa dzīvesstāsts apliecina, ka ar zināšanām, neatlaidīgu darbu un drosmi iespējams sasniegt augstākos mērķus. Atzīmējot Teodora Spādes 100. dzimšanas dienu, viņa dzimšanas vietā Meža ielā tika uzstādīta piemiņas plāksne.

Ideja godināt admirāli Teodoru Spādi Ventspilī nav radusies šodien – tā pilsētā dzīvojusi jau vairākus gadu desmitus. Vides objekta izveide īstenota pēc Ventspils valstspilsētas pašvaldības iniciatīvas, lai godinātu vienu no nozīmīgākajām personībām Latvijas jūrniecības vēsturē un izcilu Ventspils patriotu.

Pieminekļa mākslinieciskā koncepcija balstīta uz 2024. gadā notikušā metu konkursa uzvarētāju darbu. Projekta autori ir tēlnieks **Kristaps Gulbis**, arhitekts **Raimonds Saulītis**, vizualizāciju autors **Mārtiņš Ziemānis** un konsultējošais arhitekts **Andris Kronbergs**. Būvdarbus veica SIA “**Monumental**” (**A. Žeimunds**).

Monumentālās kompozīcijas pamatā ir astoņas dažāda izmēra nerūsējošā tērauda laiviņas, kas veidotas origami stilistikā. Tās simbolizē ceļu, kustību un sapņus, kas ved cilvēku pretī saviem mērķiem. Uz lielākās laiviņas priekšgala izvietota zēna figūra, kas simboliski attēlo Teodoru Spādi bērnībā – ventspilnieku, kura sapņi par jūru aizveda līdz Latvijas augstākajai jūras spēku virsnieka pakāpei.

Kompozīcijas pamatne veidota no pulēta betona, radot atspīduma efektu un pastiprinot mākslas darba vizuālo iedarbību. Uz tās izvietots veltījuma teksts, kas vēsta par admirāļa dzīves gājumu un ieguldījumu Latvijas valsts vēsturē.

Vides objekts izvietots aptuveni 170 kvadrātmetrus plašā teritorijā Ostas ielas promenādes sākumā. Pieminekļa apbūves laukums ir 51,7 kvadrātmetri, bet tā augstums sasniedz 2,45 metrus. Teritorijā izveidots bruģēts laukums un apzaļumota zona ar reljefā veidotu kāpu, kas simbolizē Teodora Spādes bērnību pie jūras un veido emocionālu saikni starp pagātni un nākotni.

Jaunais vides objekts ir ne tikai piemiņas vieta izcilam Latvijas jūras virsniekam, bet arī simbolisks vēstījums par sapņu spēku, drosmi un neatlaidību. Tas kļūs par nozīmīgu kultūrvēsturisku pieturas vietu gan ventspilniekiem, gan pilsētas viesiem, vienlaikus stiprinot Ventspils kā jūrniecības pilsētas identitāti un saglabājot atmiņu par cilvēkiem, kuri veidojuši Latvijas valsts vēsturi.

Ventspils valstspilsētas pašvaldība izsaka pateicību visiem, kuri piedalījās šīs ieceres īstenošanā – māksliniekiem, arhitektiem, projektētājiem, būvniekiem, projekta īstenotājiem un sadarbības partneriem. Pateicoties viņu profesionālajam darbam, Ventspils pilsētvidē ir ieguvusi vēl vienu nozīmīgu kultūrvēsturisku objektu, kas kalpos par iedvesmu nākamajām paaudzēm.

